

روانشناس پاسخ میدهد

در شماره‌های قبل مقالاتی بنام روانشناس پاسخ می‌دهد داشتیم که خیلی مورد توجه شما عزیزان قرار داشت. سئوالات این مجموعه را خود روانشناس تهیه و به آنها پاسخ می‌داد و مطالب خود را از آغاز تولد کودک شروع و تا حدود سن هفت سالگی ادامه می‌داد. بدیهی است که او هر سئوالی را که ناکنون در تجربه‌های خویش از شما خانواده‌ها و معلمین داشت بر صفحه کاغذ آورده و جوابی نیز برای آن تهیه کرده بود. اینک برآن شدیم که دکتر روانشناس مجله را مستقیماً "در اختیار شما والدین گرامی و مربیان عزیز قرار داده و به سئوالات شما جواب دهد. شما می‌توانید هر نوع سئوال پیرامون رفتار، گفتار، کردار و اخلاق فرزندان را با او در میان گذاشته و پاسخ خود را دریافت فرمائید. مسلماً به سئوالاتی در مجله جواب داده می‌شود که فراگیر همگان باشد و اگر نه بصورت خصوصی پاسخ تقدیم می‌شود.

امیدواریم این خدمت ما را بپذیرید

بی‌بوند

— خواهر ع — ک (اصفهان — مبارکه)

است که یا شما و یا پدر طفل در کنار اوست کمی با حوصله باشید، سعی کنید بمدت یکماه بطور مداوم مراقب او باشید هر وقت که انگشت به دهان گذاشت با ملایمت دست او را از دهنش بیرون آورید و با خنده و چهره گشاده تذکر دهید این کار را نکنید. در مواردی از شکلات‌های سفت تر استفاده کنید که دهانش بدان مشغول باشد. یا دست او را به اسباب بازی مورد علاقه‌اش مشغول کنید. در کل جای نگرانی چندانی نیست پس از مدتی این عادت از میان می‌رود.

— آغا جاری — آقای عطائی

اصولاً "حرکات، اعمال، رفتار و سخن گفتن بچه‌ها در مقایسه با هم می‌تواند نشان دهنده حدود هوش و ادراک کودک باشد. اگر وضعی چون دیگر کودکان داشته باشد نگران او نباشید و خود را بدان مشغول نکنید. می‌دانید که در ایران یک تست هوشی میزان شده برای کودکان وجود ندارد و آنچه که تحت عنوان تست هوشی درباره بچه‌ها پیاده می‌شود چندان صورت علمی ندارد — در کل به یکی از دانشکده‌های علوم تربیتی یا روانشناسی مراجعه کنید و از آنها کمک بخواهید.

نامه شما را خواندم و از وضعی که برایتان پیش آمده متأسفم — در شرایط موجود هیچکس بهتر از خود شما نمی‌تواند به شما کمک کند. داری درد شما خواستن است. باید بخواهید که بر مشکلات پیروز شوید و مسائل‌تان را خودتان حل کنید. من مطمئنم شما می‌توانید پیروز باشید. این قدر به خودتان تلقین نکنید که از نظر روحی و جسمی ضعیف شده‌اید. چیزی نشده، هر شکستی می‌تواند درسی برای پیروزی بعدی‌تان باشد.

— سرکار خانم فرشته امین زاده — جالوس

در مورد انگشت مکیدن فرزندان به بحثی طولانی‌تر نیازمندیم و شاید در یکی از شماره‌های آینده جوانب بحث را از هر حیث مورد بررسی قرار دهیم. خوشبختانه نوبت کارتان طوری

خواهید دید که ابهت امتحان در دل شاگردان می شکند و دچار ترس و اضطراب نخواهند شد. اما در مورد تست از نظر هوش و حافظه و . . . کتب بسیاری به زبان فارسی موجود است که به آنها مراجعه خواهید کرد از جمله آنها عبارتند از : حافظه در روانشناسی، تهیه اجرا و استاندارد کردن تست (اردبیلی) روانشناسی تربیتی، هوش و . . .

خواهر ک - اصفهان

در مورد ازدواج آنچه مهم است رعایت اصولی است که شما هم باید آنها را مورد عنایت قرار دهید :

۱ - تعقل و اندیشه در باره جنبه های مثبت و منفی ازدواج با فرد مورد نظر، به دور از جنبه های احساسی و عاطفی و بدون در نظر داشتن غلبان هوسها و با اصل مدیریت برخورد و سلطه بر خویش و آرزوهای خویش کسه البته رعایت آن کاری چندان آسان نیست.

۲ - شور و مشورت با افرادی که صاحب فکر و راء بند و مطمئن " در بین اعضاء خانواده خویشان، دوستان و معاشران هرکس از چنین افرادی بیش یا کم می توان سراغ گرفت.

۳ - توکل به خدا و استمداد از او که فرجام امر را بخوشی منجر سازد. و این نکته قابل ذکر است که وسواس زیاد در این امر و متعبر بر خشخاش گذاردن ها عاقبت خوشی ندارد. به اخلاق و ایمان فرد تکیه کنید و در این دو مورد بیشتر تحقیق کنید.

خواهر گرامی

طرح گاد در کل طرح موفق است - آری این مشکل وجود دارد که همه گاه در همه محیط ها و اماکن نمی توان محیطی مناسب پیدا کرد. در

- فزوبین - برادر محترم آقای جعفر قراگوزلو

نامه شما را خواندم. از اینکه ما را مورد مرحمت قرار دادید متشکرم. طبیعی است که شما زیر نظر پزشکی دارو مصرف می کنید وحتما " پزشک شما فردی مطلع و روشن است. از مادر این باره کمک خواستید. اگر مصلحت میدانید سری هم به این متخصصان بزنید :

الف - دکتر مهدی بیگدلی - خیابان طالقانی چهار راه استاد نجات اللهی عصرها از ساعت ۲ بعدازظهر

ب - دکتر حسین فخر - خیابان امام - بعداز دانشکده افسری - خیابان شعاع عصرها از ساعت ۴ بعداز ظهر

برادر آقای غلامرضا ایمان دوست

اساس مسأله شما اضطراب است. اگر در این زمینه به پزشکی (متخصص اعصاب و روان) مراجعه کنید بهتر است. ولی فراموش نکنید که ذکر و یاد خدا بهترین عامل برای آرامش دلهاست. خدا را همیشه بیاد داشته باشید واز او استمداد کنید. شبها پس از کمی تلاش و صرف غذائی ساده به همراه اندکی ماست و با پرهیز از ادویه در گوشه ای آرام با نام و یاد خدا بخوابید و مطمئن باشید که بخواب خواهید رفت مشکلات دیگر شما هم به همین امر مربوط است که انشاءا... رفع خواهد شد.

خواهرش - کاویان - اصفهان

برای جلوگیری از ترس مربوط به امتحان ضروری است این برنامه را بصورت مکرر و در کلاس درس انجام دهید بگونه ای که هرساعت و هرروزتان امتحان باشد - در چنین صورتی

مردودی های پی درپی هم مالیات گذشته خود را به صورت دویله دریافت میدارد و هم روحیه خود را می بازد. اگر کودک شما واقعا "بیشتر از دیگران می فهمد بهتر است او را در سنین قبل از دبستان به کارهایی چون نقاشی، فعالیت های سرگرم کننده هنری، آموزش قرآن، حفظ احادیث، حتی آموزش زبان و... مشغول دارید. تغییر شناسنامه برای قانونی کردن سن او بنظر ما اشتباه است.

— یزد برادر ح . ن .

دزدی کودکان همهگانه به علل اقتصادی و مالی نیست. دربرخی از موارد و سوسه ها، بد آموزی ها، انتقام گیری ها، حسادت ها، ادا در آوردن از فردی و یا شخصی، آزمایش جرات و هنر خود که آیا می تواند فلان کار را انجام دهد یا نه؟ و... هم مطرح است. بدین سان مادام که ریشه ها و علل شناخته نشوند امکان درمان و اصلاح شان نیست. پیش از اینکه طفل را بخاطر دزدی تنبیه کنید ببینید: ۱- آیا اصلا "معنی دزدی و قبح آن را می فهمد یا نه- زیرا بسیاری از کودکان خردسال از قبح آن اطلاع ندارند. ۲- ریشه و علت این امر چیست؟ زیرا نهال یک جنایت را باید از ریشه قطع کرد.

— قم برادر د . م .

بنظر ما این خطای بزرگی است که برخی از ماندگان یک شهید یا یک متوفی درباره فرزندان خردسال خود مرتکب می شوند. چه اصراری است که کودکی مثلا "چهارساله جنازه خون آلود پدر را ببیند و یا بهنگام دفن او را ببوسد و...؟ شما برای آینده او نمی اندیشید؟

این مورد چاره ای نیست جز اینکه از افراد مومن از معتمدان محل، از روحانیون محترم، از اولیاء محترم آموزش و پرورش کمک بگیرید افراد خیر خواهی در جامعه و محیط شما وجود دارند که بشما کمک کنند.

— تهران آقای محمد سلامت

معمولا "ناخن جویدن کودکان بهنگامی است که طفل در درون دچار نوعی فشار باشد مثل زمان عصبانیت او، ترس و اضطراب، در حین امتحان، بهنگام مشاهده فیلمهای مهیج و... طفل از این طریق می خواهد از فشار و ارذه برخوردار بگردد. این امر دربین کودکان شایع است ولی ربطی به هوش شان ندارد ولی چون عادت ناروایی است باید از آن جلوگیری شود. البته اگر موارد آن اندک و خفیف باشد خودبخود ترک می شود. ولی اگر حاد و تشدید شد و کودک ناخن را می جود بحدی که همه آن سائیده می شود لازم است از راه تذکرها، مکرر، سرگرم داشتن دستهای او به کارهای عملی، رفع عوامل اضطراب و ناراحتی، دادن شکلاتی به کودک که به مکیدن آن سرگرم باشد و... به رفع و چاره جوئی آن بپردازد.

— چالوس خواهر م . ن .

فرستادن کودک زودتر از سن طبیعی خود به مدرسه از نظر ما کاری نارواست مخصوصا "برای اطفالی که قد و وزن شان رشد کافی ندارد. آری، ممکن است او درسالهای اول تحصیلی به سرعت جلو برود و حتی نمرات درخشانی را کسب کند. ولی مخصوصا "از کلاسهای آخر دوره راهنمایی و سطوح دبیرستان چون درپها استدلالی می شوند طفل قادر به کشش آن نیست و درنتیجه با تجدیدی ها و

از این کار جز برای عکس برداشتن و به این آن نشان دادن چه سودی خواهید برد؟ اما علت فریاد کشیدن فرزند شما در خواب، ترس از خوابیدن، نابسامانی او در رفتار، وابستگی شدید او به شما، ترس او از همه چیز و... به همین امر مربوط میشود. فعلاً "برای درمان او ضروری است کمی محیط او را شادتر کنید و حتی در صورت امکان تغییر محیط دهید. سعی نکنید همه هفته او را به سر قبر پدرش ببرید - اگر سر عکسهائی از جنازه آن شهید دارید از دوروبر او جمع کنید که او به یاد آن صحنهها نیفتد...
- تهران خانم ش. ز

بقیه از صفحه ۳

کودکان خود را از اول با فضیلت و تقوی بار آورید و با رعایت حجاب کامل برای آنها اسوه پاک دامن و انسانیت باشید. اگر چنین کردید مطمئن باشید اسلام پشتوانه شماست و احسان به شما را بعد از پرستش خدای منان قرار داده است و به فرزندان توصیه فرموده که در برابر شما و دین و متواضع باشند و بیاس تربیت نیکو بر شما دعای خیر کنند.

کودک هر آنچه دارد از آغوش مادر است
گزشتخوی باشد گر نیک محض است
خونی که در نخست کس را برنشست
او را همواره تا دم مرگ بر سر است
درد فتر معلم و آموزگار نیست
آن تربیت که زاده دامن مادر است
رفتار مادر از پی سرمشق کودکان
بهبتر زهر کتاب و زهر گونه دفتر است
زن چون عقیق باشد و دانا و نیک خوی
در تیرگی جهل چو تابنده اختر است
فرزند خوب مادر نادان نپرورد
این نکته نزد مردم دانا مقرر است
درد دست مادران خردمند با هنر
خوشبختی و سعادت ابناء کشور است
توفیق همه مادران را در ساختن نسلی مومن
منتهد و منقی و پرهیزگار از خداوند
خواستاریم .

من ا. . . التوفیق - پیوند

سئوالات کودکان را باید جواب داد ولی این گمان برای شما نباشد که او عالمی بزرگ فیلسوف و یا دانشجوئی است. کودک با پاسخهای سادهای قانع می شود. لازم نیست به او دروغ بگوئید. به او متذکر شوید که در روزگاران گذشته، بهنگامی که بسیار کوچک بود او را در شکم خود داشتید. از بس او را دوست داشتید او در دل شما بود و بعداً " که کمی بزرگتر شد بدنیآ آمد و خدا او را بدنیآ آورد - مدتی هم در آغوش شما بود - بعد بزرگتر شده و اینک در این س است . . . البته یا مختصر توضیحی می توانید سراو را به مسألهای دیگر گرم کنید. وجود پرندگان در خانه، و یا وجود کربهای و یا گوسفندی در منزل باعث می شود طفل برای بسیاری از سئوالات خود عملاً " پاسخ پیدا کند و مزاحم شما نشود.

